

der: Understøttelse til Capellanhold. Hvad mig angaaer, fremtræder den kun som noget Ny; jeg veed vel, at der har været noget Saadant tidligere, men det har været anderledes posteret, og jeg har kun fremhævet det, fordi jeg veed, at der er gjort Indsigelser derimod, og fordi det er ussælsigt at faae at vide, at det ikke er en Understøttelse til de Præster, som det er paalagt at holde Capellaner, fordi de have for stort et Sogn, men en Understøttelse til de store Sogne, hvor Præsten er ringe Lønnet. — Vi komme nu til den storartede Post under Sorø Akademi, og den ærede Minister aner vist allerede, hvor jeg vil hen. Sorø Akademi betaler sig selv Renter og Capitaler paa Theatrets Vegne for sit Tilgodehavende hos Theatret. Der er noget saa Forunderligt og Halsbrækkende i denne Sag, at man ikke ret troer sine egne Dine, naar man læser det første Gang. Jeg veed nok, at hver Gang der er Tale om at tage fra Sorø Akademi, og give til Theatret, slaaer man sine Modstandere ihjel med Holbergs Manes, man rører Forsamlingen i det Uendelige, og faaer den til at bevilge, man kunde næsten sige til det Uendelige. Men jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at dette dog er Noget, der kun kan bruges en enkelt Gang eller to; thi dersom det havde været Baron Holberg, eller, for ikke at være min ærede Nabo (Fischer) imod, Holberg om at gjøre, at Theatret skulde have godt af hans Midler, saa var han Mand for at skrive sit Testamente, som han vilde, og da han har skrevet det saaledes, at Midlerne skulde gaae til Sorø Akademi, skjøndt han kjendte til Theatret og vidste, hvad det var værd, kan det ikke gaae an for os at skrive det om, og det er i Grunden det, vi gjøre ved denne Bevilling. Dersom den ærede Minister kom til os og sagde: den Theaterbygning, som vi nu have, er ikke fuldført, der behøves flere Penge, men Theatret kan ikke bære denne Udgift, det spiller ikke med Held, det vil komme til for tidlig at spille Fallit, hvad dog vil skee, tidlig eller seent, saa siger jeg: lad os bevilge en Sum ligesom for at faae Bygningen færdig, men lad os ikke begynde paa denne besynderlige, indirecte Maade at betale Theatrets Gjæld, for derefter at gjøre ny Gjæld; det er kun at

hæve til Theatret det, der skulde gaae ud. dersom som Bevillingsgjensstand. Jeg skal ved denne Leilighed nævne, og jeg haaber ikke, den ærede Finantsminister vil tage mig det ilde op, en Frygt, jeg nærer. Den ærede Minister handler jo med Byggegrunde paa Gammelholm paa Monarchiets Vegne. Architecter, Kunstnere og mange Andre foruden dem trænge idelig paa at ville see en smuk Theaterbygning ligge der; jeg vil imidlertid haabe, at han som Kongerigets Finantsminister vil sætte sig imod til det Allerhøieste, at vi ikke tilforhandle os nogen- somhelst Grund af Gammelholm, og allermindst til 10 Rd. pr. □ Alen, og at han ikke vil give sit Minde til nogen- somhelst Foranstaltning, der skulde indlede Opførelsen af en ny Theaterbygning, førend vi her ere komne paa det Rene med Theatrets Stilling; thi det maa snart komme til et Brud og en anden Afgjørelse indtræde. Theatret var oprindeligt et Kgl. Theater, det vil sige, et Theater under Kongen, under Civillisten; det er imidlertid vedblevet at være dette paa en vis Maade, idet man har kaldt det et Nationaltheater, ligesom man har kaldt Kirken en Folketirke; men ligesaa lidt som man har faaet Kirken til at blive til Andet end den Kirke, hvorunder Folk leve, og hvorunder man kan befindes sig overordentlig vel, — jeg beklager mig ikke derover, thi det er godt — har man heller ikke bragt vort Nationaltheater til at være Andet end et Theater, hvorpaa der vel opføres enkelte nationale Stykker, men hvorpaa der ogsaa danses, og det behøver ikke at være nationale Danser, og synges, hvilket godt kan være paa Italiensk. Alt dette hænger ikke sammen med Begrebet „Nationaltheater.“ Jeg har imidlertid ikke Noget derimod, og jeg haaber, at den ærede Minister, som nu har med Theatret at gjøre, ligesaa vel som hans Forgængere, vil indrømme, at jeg har støttet dem i deres Fordringer til Theatret, for at komme paa en reen Fod, foreholdende dem, at det Dieblisk vilde komme, da en Fallit maatte indtræde. Jeg haaber, at de nu ville erkjende, at Fallittens Dieblisk er indtraadt, og at vi maae see at komme til en Overenskomst med private Folk om enten for et bestemt Tilskud fra Statens Side, lad det være de 65,000 Rd., vi give nu maaskee lidt Mere, at holde